

Natuurlink
ECOLOGISCH ADVIESBUREAU

In opdracht van de heer R. van den Bor

Aanvullend ecologisch onderzoek Laan 1914 no 17 in Amersfoort

in het kader van de Wet natuurbescherming

Colofon

Tekst, foto's en samenstelling	S. Bakker
Rapportnummer	AV-1044
Status rapport	Definitief
Publicatiedatum	5-10-2022
Aantal pagina's	13
Wijze van citeren	S. Bakker, 2022, Aanvullend ecologisch onderzoek Laan 1914 no 17 in Amersfoort, in het kader van de Wet natuurbescherming, rapportnummer AV-1044, Natuurlink, Sint-Michielsgestel.
Opdrachtgever	R. van den Bor

 Natuurlink B.V.
De Rietzanger 2
5271 LN Sint-Michielsgestel

 NL27 RBRB 8836 2360 81

 06 - 11 66 72 97

 073 - 851 17 38

 NL863778458B01

 www.natuurlink.nl

 info@natuurlink.nl

 85887854

1 Inhoudsopgave

2	Inleiding.....	4
2.1.	Aanleiding.....	4
2.2.	Onderzoeksvragen	4
2.3.	Leeswijzer.....	5
3	Beschrijving plangebied.....	6
4	Vleermuisonderzoek	8
4.1.	Werkwijze	8
4.2.	Onderzoekresultaten	9
5	Effectbeoordeling	11
5.1.	Geplande werkzaamheden en effecten op vleermuizen	11
6	Conclusies	12
6.1.	Onderzoek naar vleermuizen	12
7	Bibliografie.....	13

2 Inleiding

2.1. Aanleiding

De opdrachtgever heeft het voornemen om in de woning aan de Laan 1914 nummer 17 in Amersfoort te slopen en hier een nieuwe woning te realiseren. De bomen binnen de projectlocatie blijven behouden binnen de voorgenomen ontwikkeling.

Omdat de uitvoering van deze ingreep mogelijk negatieve effecten heeft op beschermde soorten is door FF Solutions een ecologische quickscan uitgevoerd (2021, Fitskie, P.D., Quickscan wet natuurbescherming, Laan 1914 nr. 17, te Amersfoort, FF Solutions, Nijkerk).

Uit dit onderzoek bleek dat verblijfplaatsen van vleermuizen niet op voorhand konden worden uitgesloten. De ingreep kan dus mogelijk negatieve effecten hebben op deze soortgroep. Aanvullend onderzoek was daarom noodzakelijk om de aanwezigheid van vleermuizen aan te tonen of uit te sluiten.

Natuurlink heeft dit onderzoek in 2022 uitgevoerd. In dit rapport worden de onderzoeksresultaten van dit onderzoek beschreven.

2.2. Onderzoeksvragen

In het onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

1. Zijn verblijfplaatsen van vleermuizen of nestlocaties van vleermuizenhuismus aanwezig in het plangebied?
2. Welke functie(s) biedt het plangebied voor vleermuizen?
3. Blijft de functionaliteit van de voortplantingsplaatsen en vaste rust- of verblijfplaatsen behouden?
4. Worden er verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming overtreden?
5. Welke mitigerende of compenserende maatregelen moeten eventueel worden genomen om een overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen?

2.3. Leeswijzer

In dit rapport wordt in hoofdstuk 3 als eerste een korte beschrijving gegeven van het onderzoeksgebied.

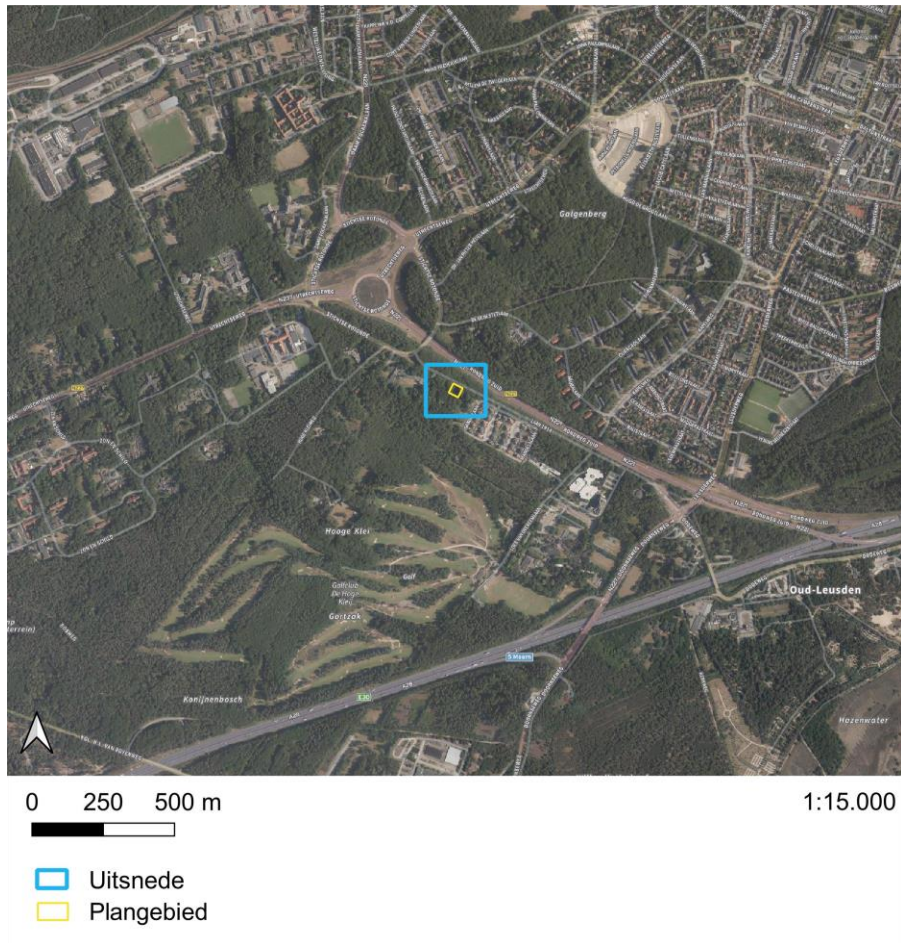
In hoofdstuk 4 wordt het aanvullend onderzoek naar vleermuizen behandeld. Hierbij wordt zowel de werkwijze beschreven die is gehanteerd bij het onderzoek, de onderzoeksresultaten en de data waarop en weerscondities waaronder de onderzoeken zijn uitgevoerd.

Op basis van de resultaten en de voorgenomen ingreep worden in hoofdstuk 5 de mogelijke effecten van de voorgenomen ingreep beschreven en wordt aangegeven of er een overtreding plaatsvindt van de verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming.

Het rapport wordt in hoofdstuk 6 afgesloten met de conclusies van het onderzoek. Hierbij wordt ook ingegaan op eventueel te nemen vervolgstappen.

3 Beschrijving plangebied

Het plangebied is gelegen in aan de Laan 1914 no 17 in Amersfoort (zie figuur 1 en figuur 2). Het plangebied betreft het kadastrale perceelnummer AMF00-F-2670 en is 1.332 m² groot. Op het plangebied staat een woonhuis met een uitbouw en een garage die aan de woning is aangebouwd. Het gebouw bevindt zich in een bosrijke omgeving vlak langs de Rondweg Zuid.

Figuur 1. Ligging van het plangebied. De uitsnede is weergegeven in figuur 2.
Bron: Nationaal Georegister, bewerkt.

Op de volgende pagina is een aantal foto's te vinden die een indruk geven van het plangebied.

Figuur 2. Ligging van het plangebied (geel omkaderd). Bron: Nationaal Georegister, bewerkt.

Figuur 3. Beeld van de voorzijde van de woning (noordzijde).

Figuur 5. Beeld van de rechterzijde van de woning met de uitbouw (oostzijde).

Figuur 4. Beeld van de achterzijde van de woning (zuidzijde) met de aangebouwde garage.

Beeld van de achterzijde van de woning (zuidzijde).

4 Vleermuisonderzoek

4.1. Werkwijze

Er is onderzoek verricht naar de aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied van vleermuizen binnen en direct rondom het plangebied volgens de richtlijnen uit het Vleermuisprotocol 2021. Soorten waar het onderzoek zich op gericht heeft zijn:

- laatvlieger (*Eptesicus serotinus*);
- gewone grootoorvleermuis (*Plecotus Auritus*);
- ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*);
- gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

Er is onderzocht of het plangebied de volgende functies voor vleermuizen vervult:

- zomerverblijfplaats (schuil- en rustplaats buiten de winterperiode);
- kraamverblijfplaats (plaats waar groepen vrouwtjes de jongen grootbrengen);
- paarverblijfplaats (plaats/ territorium waar een mannetje vrouwtjes probeert te lokken).

De warmtecapaciteit (vermogen om energie in de vorm van warmte op te slaan) en de temperatuurbuffering (mate waarin fluctuaties in het verloop van de temperatuur kunnen worden gebufferd) van de panden is zeer laag. Er is daarom geoordeeld dat het gebouw niet geschikt is als massa winterverblijf.

Naast het onderzoek naar verblijfplaatsen is er gekeken of er essentiële vliegroutes of foerageergebieden zijn die noodzakelijk zijn om de verblijfplaatsen goed te laten functioneren. Ook zijn potentiële verblijfplaatsen voorafgaand aan elk onderzoek geïnspecteerd op het voorkomen van vleermuizen.

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd met behulp van een batdetector (Elekon batlogger M) en een warmtebeeldcamera (Flir Scion OTM 266). Indien noodzakelijk zijn geluidsopnames van het onderzoek geanalyseerd in het softwareprogramma 'Batexplorer versie 2.1'. Indien nodig zijn hierbij ook de opnames geplot in Excel met tabellen uit het akoestisch vleermuisonderzoek van Michel Barataud (Barataud, 2015) en is de bijbehorende literatuur geraadpleegd om tot een identificatie van de geluiden te komen.

Er zijn meerdere onderzoeksrondes uitgevoerd. Hierbij is voldaan aan de vereisten rond het aantal bezoeken, de tijd tussen bezoeken en de weersomstandigheden waaronder het onderzoek mag plaatsvinden. Een overzicht van de veldbezoeken is terug te vinden in tabel 1.

Tabel 1. Overzicht van de veldbezoeken ten behoeve van het onderzoek naar vleermuizen en de daarbij behorende weersomstandigheden.

Vleermuizen				
Datum	Tijd	Uitgevoerd door	Onderzoek naar functie	Weersomstandigheden
3-6-2022	21:51 - 00:21	R. Zwijgers	Zomerverblijfplaats/ kraamverblijfplaats	18°C (aanvang), 14°C (einde), NO2, 2/8 bewolking, geen neerslag.
8-7-2022	22:01 - 00:31	R. Zwijgers	Zomerverblijfplaats/ kraamverblijfplaats	19 °C (aanvang), 16°C (einde), NW2, 1/8 bewolking, geen neerslag.
9-7-2022	02:27 - 05:27	R. Zwijgers	Zomerverblijfplaats/ kraamverblijfplaats	14 °C (aanvang), 16°C (einde), W1, 1/8 bewolking, geen neerslag.
1-9-2022	23:45 – 01:45	R. Hamstra	Paarverblijfplaats	18 °C (aanvang), 14°C (einde), O3, 0/8 bewolking, geen neerslag.
22-9-2022	21:10 – 23:10	R. Hamstra	Paarverblijfplaats	10 °C (aanvang), 9 °C (einde), ZO1, 4/8 bewolking, geen neerslag.

4.2. Onderzoeksresultaten

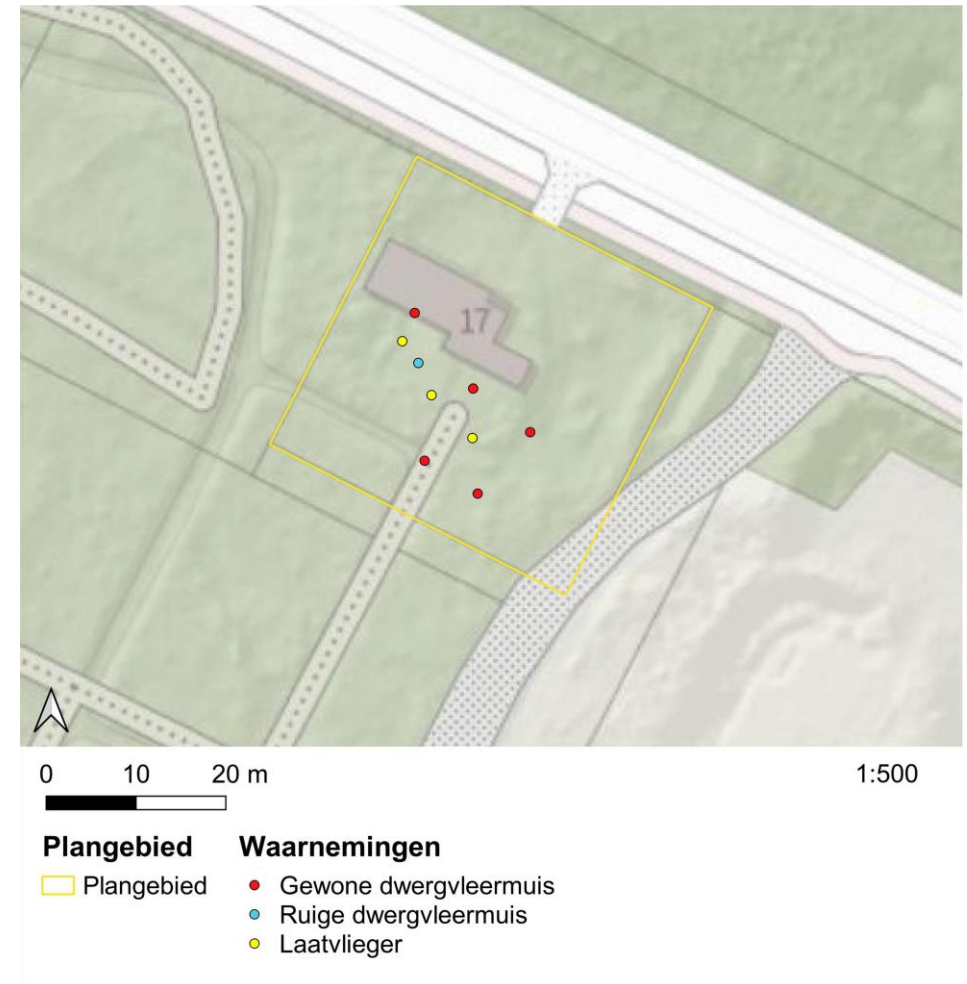
In deze paragraaf worden de resultaten van het onderzoek naar vleermuizen beschreven. In figuur 6 is een kaart terug te vinden met daarop de waarnemingen van individuen, verblijfplaatsen en belangrijke functies die het plangebied vervuld voor vleermuizen. Voor de overzichtelijkheid zijn alleen de belangrijkste bevindingen op de kaart aangegeven en niet alle individuele waarnemingen.

4.2.1. Onderzoek zomer- en kraamverblijfplaatsen

Op 3 juni 2022 is het eerste onderzoek uitgevoerd naar zomer- en kraamverblijfplaatsen. Bij aankomst zijn allereerst de tijdelijke vleermuiskasten aan de bomen gecontroleerd. Deze waren niet bewoond. Ook bij kieren rond de betimmering werden geen vleermuizen waargenomen.

Bij aanvang van het onderzoek was er veel activiteit van vleermuizen. Tussen 22:00 – 22:30 uur foerageerden naar schatting tot soms 5 gewone dwergvleermuizen in en direct rondom het plangebied. Daarnaast foerageerden er ook twee laatvliegers. Vanaf 22:30 uur nam de vleermuisactiviteit beduidend af waarbij er af en toe een foeragerende gewone dwergvleermuis of laatvlieger aanwezig was binnen het plangebied. Ook werd nog een ruige dwergvleermuis waargenomen. Er zijn tijdens deze ronde geen in- of uitvliegende dieren waargenomen of gedrag dat een indicatie kan vormen voor een mogelijke verblijfplaats.

Op 8 juli 2022 is het tweede avondonderzoek uitgevoerd. De vleermuiskasten waren bij de controle wederom niet bezet en ook bij de betimmering zijn geen vleermuizen aangetroffen. Gedurende het gehele onderzoek zijn 2 foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen boven zowel de tuin als het huis. Rond 22:30 uur vlogen binnen 5 minuten 4 laatvliegers over in zuidwestelijke richting. Niet lang daarna werden twee laatvliegers regelmatig ook foeragerend waargenomen in de tuin.

Figuur 6. Kaart met aangetroffen verblijfplaatsen van vleermuizen en de functies die het plangebied voor vleermuizen heeft. Voor de overzichtelijkheid zijn alleen de belangrijkste bevindingen op de kaart aangegeven en niet alle individuele waarnemingen.

Bij de aansluitende ochtendronde op 9 juli 2022 waren de 2 gewone dwergvleermuizen nog steeds aanwezig binnen het plangebied. Deze verdwenen pas weer om 05:22 uur. Meermaals werd waargenomen dat de gewone dwergvleermuizen achter elkaar aanvlogen waarbij vaak sociale geluiden zijn gehoord. Om 05:05 uur werd nog een overvliegende ruige dwergvleermuis op waargenomen.

Er zijn zowel tijdens de avond- als ochtendronde geen in- of uitvliegende dieren waargenomen of gedrag dat een indicatie kan vormen voor een mogelijke verblijfplaats. De aanwezigheid van zomer- of kraamverblijfplaatsen kan daarom worden uitgesloten.

4.2.2. Onderzoek paarverblijven

Op 1 september 2022 is het eerste onderzoek naar paarverblijfplaatsen uitgevoerd. In het plangebied was de gehele avond weinig activiteit van vleermuizen. Er werden meerdere keren een passerende gewone dwergvleermuis waargenomen, maar die vlogen allen buiten het plangebied. Soms werd ook een foeragerend dier waargenomen en werd er af en toe een sociale roep gehoord. Er was geen sprake van duidelijke balts en omdat de waargenomen dieren zich allen ook buiten het plangebied bevonden kon worden vastgesteld dat deze geen enkele binding hadden met het te onderzoeken object.

Op 22 september 2022 is het tweede onderzoek naar paarverblijfplaatsen uitgevoerd. Net als bij het vorige bezoek werden af en toe gewone dwergvleermuizen buiten het plangebied passerend of foeragerend waargenomen. Om 22:15 uur werd een onbekende vleermuissoort waargenomen die langs vloog (*Myotis spec*). De geluidsanalyse kon helaas geen duidelijkheid geven over de exacte soort.

Tijdens beide bezoeken zijn er geen in- of uitvliegende dieren waargenomen of gedrag dat een indicatie vormt voor een mogelijke verblijfplaats. Paarverblijfplaatsen kunnen dan ook worden uitgesloten.

4.2.3. Onderzoek vliegroutes

Er zijn geen vliegpatronen waargenomen die wijzen op duidelijke vliegroutes. Gezien de structuur van de omgeving zijn er zeer veel mogelijkheden voor vleermuizen om zich door het landschap te verplaatsen. Op basis van gebiedskenmerken kan een essentiële vliegroute ook worden uitgesloten.

4.2.4. Onderzoek foerageergebieden

In het plangebied hebben vleermuizen langdurig gefoerageerd. Alle plekken hebben echter een zodanig kleine oppervlakte dat er geen sprake kan zijn van essentiële foerageergebieden. De voorgenomen werkzaamheden zullen ook geen invloed hebben op deze kleine foerageergebieden. Vleermuizen kunnen tijdens de uitvoering van het initiatief hier gewoon blijven foerageren.

5 Effectbeoordeling

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de effecten die kunnen optreden op de aangetroffen functies en soorten en vindt er een toetsing plaats aan de Wet natuurbescherming.

5.1. Geplande werkzaamheden en effecten op vleermuizen

De huidige bebouwing zal worden gesloopt en vervangen door moderne twee-onder-een-kapwoning. De bomen binnen de projectlocatie blijven behouden binnen de voorgenomen ontwikkeling. De detailinformatie van de voorgenomen ontwikkeling zijn ons niet bekend.

Het plangebied en de daarin aanwezige bebouwing vervult echter **geen** functies voor vleermuizen. De voorgenomen ingreep zal daarom **geen negatief effect** hebben op vleermuizen. Er zal **geen** sprake zijn van beschadiging of vernieling van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen. Er zal **geen** essentieel foerageergebied verloren gaan en er zullen geen essentiële vliegroutes verdwijnen. Ook zullen er **geen** dieren opzettelijk worden gedood en is er **geen** sprake van verstoring. Daarnaast zijn er **geen** activiteiten voorzien die een verhoogd risico vormen voor vleermuizen op doding of verwonding. Er hoeven daarom ook **geen** speciale mitigerende maatregelen te worden getroffen om eventuele negatieve effecten te voorkomen.

Er zal door de voorgenomen ingreep wat betreft vleermuizen **geen** overtreding plaatsvinden van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming.

6 Conclusies

Door Natuurlink is aanvullend onderzoek verricht naar het voorkomen van vleermuizen op de Laan 1914 no 17 in Amersfoort. In dit hoofdstuk worden de conclusies uit dit onderzoek beschreven.

6.1. Onderzoek naar vleermuizen

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd conform het vleermuisprotocol 2021. Er is tijdens het **vleermuisonderzoek** het volgende geconstateerd:

- 1- er zijn **geen invliegende of uitvliegende dieren** waargenomen in de woning in het plangebied;
- 2- er zijn **geen sociale geluiden gehoord** binnen de paarperiode die duiden op baltsactiviteit;
- 3- er zijn **geen zwermende dieren** aangetroffen of dieren gezien die de woning aantikken;
- 4- er zijn **geen (essentiële) vliegroutes** geconstateerd;
- 5- er zijn **geen essentiële foerageergebieden** geconstateerd.

Er is daarom **geen enkele indicatie** dat plangebied momenteel een functie vervult voor vleermuizen. Er zijn daarom **geen negatieve effecten** te verwachten op deze soortgroep als gevolg van de voorgenomen ingreep. Er hoeven daarom ook **geen mitigerende maatregelen** te worden genomen.

7 Bibliografie

- Barataud, M. (2015). *Acoustic Ecology of European Bats. Species Identification, Study of their Habitats and Foraging Behaviour*. Paris: Muséum national d'Histoire naturelle.
- BIJ12. (2017 versie 1.0, 7). *Kennisdocument Gewone grootvleermuis *Plecotus auritus**. Opgehaald van Kennisdocumenten Soorten – Natuurbescherming: <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-005-Kennisdocument-Gewone-grootoorvleermuis-1.0.pdf>
- BIJ12. (2017 versie 1.0, 7). *Kennisdocument Rosse vleermuis *Nyctalus noctula**. Opgehaald van Kennisdocumenten Soorten – Natuurbescherming: <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-016-Kennisdocument-Rosse-vleermuis-1.0.pdf>
- BIJ12. (2017, versie 1.0). *Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus**. Opgehaald van Kennisdocumenten Soorten – Natuurbescherming: <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-004-Kennisdocument-Gewone-dwergvleermuis-1.0.pdf>
- BIJ12. (2017, versie 1.0, 7). *Kennisdocument Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii**. Opgehaald van Kennisdocumenten Soorten – Natuurbescherming: <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-018-Kennisdocument-Ruige-dwergvleermuis-1.0.pdf>
- NDFF. (sd). *Overzicht protocollen*. Opgehaald van Protocollen: <https://www.ndff.nl/overdendff/validatie/protocollen/overzicht-protocollen/>
- Netwerk Groene Bureaus, werkgroep 'Standaarden en protocollen'. (Juli 2017). *Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming*. Opgehaald van www.netwerkgroenebureaus.nl
- Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging. (2017, maart). *Vleermuisprotocol 2017*. Opgehaald van Netwerk Groene Bureaus: <https://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>